

dailėraštis

LDS informacinis leidinys • 2014 m. vasaris

Šiame numeryje:

2 psl.

Galerijų vadovų darbai, planai ir svajonės

3 psl.

KRISTINA STANČIENĖ

Kaip pasakyti svarbiausia?

Informacija

4 psl.

Jubiliejai. Parodos. In memoriam

Gerbiamieji dailininkai,

Šių metų rudenį ir žiemą rengiamas šiuolaikinio meno projektas „Kvadrienalė 2014 – dailė ant vėliavos stiebo“.

Šios vaizduojamojo ir taikomojo meno šventės idėja – kūrybingai pristatyti pilietinį ir tautinį tapatumą, meninėmis priemonėmis išreikšti savo poziciją – teigiamą, neutralią ar neigiamą. Lauksime Jūsų drąsių, netikėtų, originalių darbų.

Issami informacija LDS tinklalapyje.

Pagarbiai – Vaidotas Žukas,

„Kvadrienalė 2014 – dailė ant vėliavos stiebo“
meno vadovas

LDS Kauno skyrius kviečia dalyvauti respublikinėje konkursinėje tekstilės parodoje „Simbolių kalba šiuolaikinėje tekstilėje“

Projekto laikas: 2014 m. balandis–gruodis.

Projekto vadovė: Birutė Sarapienė
(birsar@gmail.com, +370 672 38260)

Projekto erdvės: Kauno rajono viešoji biblioteka, Lazdijų krašto muziejus, Raseinių rajono kultūros centras, M. B. Stankūnienės menų galerija, Jurbarko krašto muziejus.

Projekto tradicija. „Kitokia tekstilė“ – tai tęstinis projektas, rengiamas nuo 2009 m. Per ketverius projekto gyvavimo metus buvo pristatyta keliolika tekstilės parodų įvairiuose Lietuvos miestuose bei miesteliuose. Projekto misija – skleisti tekstilės meną Lietuvos regionuose, nutolusiuose nuo didžiųjų meno centrų. 2014 m. vykiantis projektas „Kitokia tekstilė“ skirsis nuo prieš tai vykusiuoju. Šį kartą skelbiamas parodos konkursas „Simbolių kalba šiuolaikinėje tekstilėje“. Iš atrinktų kūrinių bus sudaryta kolekcija, kuri keliaus po Lietuvos regionus.

Kviečiame visus profesionalius Lietuvos dailininkus savo kūryba prabilti šalies kultūrinio palikimo dvasia: pasitelkiant senuosius baltų simbolius bei ornamentiką, kūriniuose plėtoti istorinės praeities, unikalios lietuvių liaudies meno temas, kūrybingai panaudojant bei interpretuojant tautines tradicijas, įprasminant tekstilės menui aktualią minties ir raiškos priemonių harmoniją. Galima naudoti tradicines ir šiuolaikines tekstilės technologijas, įvairias medžiagas ir jų junginius. Kūriniai turėtų byloti per simbolius, atliepti lietuvių tautiniam menui būdingas temas, motyvus bei koloritą.

Konkurso sąlygos. Kūrinių kraštinės: trumpiausia – 50 cm, ilgiausia – 150 cm.

Kūrinių atranką vykdyd komisija. Geriausi kūriniai bus apdovanoti.

Laukiame **paraiškų su žemiau išvardytais priedais iki 2014 m. balandžio 3 d.:** užpildyta dalyvio anketa; kūrybinė biografija (CV); kūrinių (kūrinių) nuotraukos (kokybė turi būti tinkama katalogo spaudai – ne mažiau kaip 300 dpi, CMYK, RGB, failo dydis ne didesnis nei 5Mb); kūrinių pristatantis/paaiškinantis tekstas (neprivalomas).

Paraiškas prašome siųsti el. paštu artkaunas@gmail.com arba pristatyti organizatoriams adresu: **LDS Kauno skyrius, Rotušės a. 26, LT-44279 Kaunas** (tokiu atveju visą medžiagą reikia įrašyti į kompaktinį diską).

Kitos sąlygos. Visi parodos kandidatai bus informuoti apie atrankos rezultatus iki balandžio 14 d. el. paštu. Kūriniai turi būti tinkamai paruošti eksponuoti. Parodos dalyvio mokesčiai atrinktiems autoriams – 20 Lt. Lėšos bus naudojamos parodos reprezentacinėms išlaidoms.

Atrinkti kūriniai turės būti pristatyti organizatoriams iki balandžio 17 d. adresu: Rotušės a. 26, LT-44279 Kaunas.

Kūrinius turės atsiimti pats autorius.

Galerijų vadovų darbai, planai ir svajonės

Pirmąjį 2014 metų *Dailėraščio* numerį nusprendėme pradėti kalbindami galerijų vadovus. Juk galerijos – tai vieta, kur susitinka menininkai, žiūrovai, kritikai, o kartais ir meno pirkėjai. Tad tai, kaip ir kuo gyvena galerijos, svarbu visiems meno pasaulio dalyviams. Vienodus klausimus apie praeitį ir ką tik atėjusius metus bei, žinoma, svajones uždavėme visų Dailininkų sąjungos galerijų vadovams. Dėkojame visiems, maloniai atsiliepusiems į prašymą pasidalyti mintimis.

Kokie svarbiausi ar jums įdomiausi renginiai vyko praeitais metais Jūsų galerijoje?

Dovilė Tomkutė-Veleckienė, galerijos „Arka“ direktorė: 2013-ieji buvo darbingi ir kūrybingi metai – surengtos 28 parodos galerijos erdvėje, kitose Lietuvos parodų salėse ir užsienyje.

Maloni žinia – Londono Žinių ir inovacijų centro interneto portalo *The Culture Trip* buvome pastebėti ir įvertinti kaip viena geriausių Baltijos šalių meno galerijų greta Lietuvos dailės muziejaus, Šiuolaikinio meno centro, Estijos KUMU muziejaus, Latvijos nacionalinio dailės muziejaus ir kitų prestižinių galerijų.

Iš svarbiausių surengtų grupinių parodų paminėtina Metinė apžvalginė Vilniaus tapytojų paroda „Skrydis“, skirta S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiui per Atlantą 80-osios metinės paminėti. Iki šiol vykdavusias laisvas apžvalgines parodas jau kelinti metai keičia teminės, o tai skatina tapytojus specialiai kurti naujus darbus, pasigilinti į istoriją, išreikšti savo pilietinę poziciją. Ši paroda sulaukė didelio tapytojų aktyvumo, ir nors buvo atrankinė, joje prisistatė per 50 žinomų ir jaunų autorių. Parodos atidaryme dalyvavo Lietuvos aviatoriai, Seimo nariai, buvo demonstruojama dokumentinė medžiaga apie istorinį skrydį. Po „Arkos“ ši paroda eksponuota Lietuvos aviacijos muziejuje Kaune, Marijampolės parodų salėje, VDA Telšių galerijoje. Kita itin svarbi tapybos paroda – „Donelaitis 2013. Būrų dainius“. Ši paroda rengiama jau trečius metus iš eilės, geriausi atrinkti darbai buvo prijungti prie skulptūros ir grafikos kolekcijų ir eksponuojami Kaliningrade, LR Seime ir „Titaniko“ parodų salėje. Įsimintina ir novatoriška buvo grafikos paroda „Veidas“ iš ciklo „Kūnas. Lietuvių grafika 1980–2013“, kaip visada sėkmingai praėjo VIII tarptautinė tekstilės miniatiūrų bienalė „Mintys – tai...“. Didelio dalyvių aktyvumo sulaukė tęstinė atrankinė paroda „XXI a. anatomija“, ypač gerai įvertinta pirmą kartą „Arkoje“ vykusio Tarptautinė rankų darbo popieriaus meno paroda. Visą lapkričio mėnesį „Arkoje“ vyko apžvalginė Klaipėdos dailininkų paroda, skirta LDS Klaipėdos skyriaus 40-mečiui bei Lietuvos Respublikos ir Klaipėdos krašto susijungimo 90-mečiui. Metus užbaigė nuotaikinga tapybos paroda „Provanso spalvos“, nukėlus žiūrovus į saulėtą Prancūzijos pietų peizažą.

Be grupinių parodų, galerijoje vyko įsimintinos personalinės Felikso Jakubausko tekstilės, Viačeslavo Sokoleckio tapybos, Bronislavo Baliulevičiaus ir Onos Pučkoriūtės-Baliulevičienės keramikos, Rimto Tarabildos grafikos ir kitų menininkų parodos. Meno mugėje „ArtVilnius'13“

„Arka“ išsamiai pristatė Dalios Kasčiūnaitės tapybą, piešinius ir fotografiją.

Jau ketvirtą kartą „Arka“ atstovauja Lietuvos dailininkų sąjungai Maskvoje, Centrinuosiuose dailininkų namuose, vykstančiame tarptautiniame dailės salone „CDX 2013“, jaunųjų dailininkų parodoje „Procesas“. Buvo pristatyti Algirdas ir Remigijus Gataveckai, Jolanta Kyzikaitė, Tadas Gindrenas, Monika Puzauskaitė. Lietuvos pirminkavimo ES Tarybai proga „Arka“ surengė keletą parodų užsienyje: tapybos parodą „Menininkas ir miestas“ Briuselyje, Lietuvos nuolatinės atstovybės ES galerijoje, ir tapybos parodą „Lietuvos peizažas“ Karlskronoje ir Stokholme.

Kotryna Džilavjan, Dailininkų sąjungos galerijos ir Pamėnkalnio galerijos direktorė: Išskirčiau autorines parodas, kurias Dailininkų sąjungos galerijoje ir Pamėnkalnio galerijoje pristatė Ramūnas Čeponis, Zinaida Irutė Dargienė, Sigita Lukošūniūnė, Arvydas Žalypas. Šie autoriai pateikė jautriai apmąstytas, subrandintas kūrybos kolekcijas, kurios išsiskyrė formos ir turinio vientisumu, stipriu erdviu mastymu. O stiklo meno paroda „Stiklo depozito sunaikinimas“, keramikos paroda „Amžinas ratas“ ir Baltijos šalių paroda „5x5x5. Keramika be ribų“ atspindėjo minėtųjų dailės rūsų tendencijas, ieškojo ryšio tarp tūkstantmetės tradicijos ir naujų, konceptualių raiškos būdų.

Čia nepaminėjau daug kitų įdomių renginių, kurie įgyvendinti dar prieš mano paskyrimą eiti direktorės pareigas, todėl negalėčiau jų plačiau pakomentuoti.

Jurga Minčėnaušienė, VGMC galerijos „Kairė–dešinė“ direktorė: Kiekvienais metais būna įvairių renginių, parodų, projektų, iš kurių sudėtinga išskirti 1–2 geriausius, kadangi kiekviena paroda, kiekvienas projektas suveda su skirtingais žmonėmis, su kuriais bendradarbiaujamos ir dirbdamos gauname įvairios ir įdomios patirties. Jei būtina išskirti, galiu paminėti mūsų ruožtu 10-ies parodų ciklą „Kūnas. Lietuvių grafika 1980–2013“. Rengiant projektą buvo smagu ir malonu bendrauti su menininkais bei galerijomis, jausti jų geranoriškumą. Praeitais metais tęsėme jau keletą metų nuosekliai vykdomas programas – jaunųjų menininkų, piešinio, sėkmingai dalyvavome meno mugėje „ArtVilnius'13“, kuravome ir pristatėme lietuvių grafikos kolekciją XI Baltijos šalių grafikos bienalėje „Kaliningrad–Kionigsberg“.

Regina Šimulynienė, Šv. Jono gatvės galerijos direktorė: Praeitų metų galerijos parodinės veiklos planai įgyvendinti sėkmingai. Gal visuošenės ir nespurtėme pasaulinio lygio projektams, tačiau turėjome ir brandžių menininkų pristatymų, ir tęstinių, savo ekspozicines erdves ir Kultūros rėmimo fondo finansavimą jau užsitikrinusių parodų. Buvo ir atradimų. Nebuvo nė vienos parodos, apie kurią galėčiau pasakyti, kad gal nebūvo verta rengti (kalbu ne apie komercines parodas). Galerija niekada negauna pilno finansavimo, tad tenka imtis ir neplaninių parodų, leistis į kompromisus.

2013 m. daug energijos ir laiko skyrėme užbaigti ketverius metus trukusį Lituaniistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos inicijuotą projektą, skirtą paminėti Kristijono Donelaičio 300 metų jubiliejui. Tai bronzos liedinimo simpoziumai ir parodos „Skulptoriai skaito Donelaitį“. Taip pat vykdėme ir medalio meno projektą, skirtą šiai iškiliai asmenybei paminėti.

Norėčiau prisiminti projektą „Vilnius–Berlynas. Susitikimo vieta – Vilnius“. LDS Skulptūros sekcija, bendradarbiaudama su nepriklausoma šešių šiuolaikinių dailininkų iniciatyvine grupe META iš Berlyno, 2013 m. surengė bendrą projektą, pristatantį dviejų valstybių meną vienoje erdvėje. Projektas nesibaigęs paroda Šv. Jono

gatvės galerijoje – meninis dialogas 2014 m. tęsis Berlyne su nauja vokiečių dailininkų kolekcija.

Kelinti metai iš eilės vykdome jaunųjų menininkų prisistatymo projektus. Galerijos rūšiai sėkmingai panaudoti ir pristatant parodą „Bitė Vilnius“. Tai tarptautinis Baltijos ir Skandinavijos šalių jaunųjų menininkų susitikimas. Projektas suteikė galimybę jaunimui kartu savaite kurti Vilniuje ir pristatyti savo kūrybą.

Nuo 2010 metų galerija kviečia jaunosius skulptorius (iki 35 metų) į bronzos liedinimo simpoziumus. Visų ketverių metų simpoziumų tema „Gurgutis“ leidžia jiems prisistatyti laisvai, neįspraudžia į konkrečius teminius reikalavimus. 2013 m. konkurso metu buvo atrinkti šeši skulptorių darbai. Kelių simpoziumų įgyvendinimo praktika iškėlė ir probleminių klausimų: ar jaunajai skulptorių kartai įdomi bronzos kaip medžiaga? Pabendraus su skulptoriais kilo idėja padiskutuoti šia tema, – simpoziumų dalyvių skulptorius Marius Skudžinskas sukūrė video filmą, kuriame pristatyti ne tik simpoziumo metu sukurti darbai, bet ir interviu su projekto dalyviais, žymiais skulptoriais. Aptartos kūrybiškumo, medžiagos, komerciškumo problemos. Tai, kad projektas neapsiribojo vien darbų nuliedinimu ir paroda, bet išprovokavo diskusijas, dar padidino norą šį renginį rengti ir toliau.

Arvydas Žalypas, galerijos „Meno parkas“ direktorius: Praeitais metais surengėme itin daug parodų užsienyje. Kai kurie projektai buvo tikrai dideli, reikalavę ne tik daug lėšų, bet ir labai daug darbo. Džiugu, kad mūsų pastangos susilaukė gerų įvertinimų. Pavyzdžiui, girdėjome daug teigiamų atsiliepimų Vokietijoje, kur pristatėme 13 lietuvių autorių, o šalia pagrindinės parodos organizatoriai surengė ir daugiau lietuviškų renginių. Paroda Grenoblyje buvo pratęsta organizatorių prašymu, už jos organizavimą gavome padėkų ir iš ambasados. Kai kurias parodas galime vadinti pavykusiomis komerciškai – keli darbai buvo parduoti. Žodžiu, tarptautinė programa buvo intensyvi ir įspūdinga.

Iš Lietuvoje vykusių parodų norėčiau paminėti Gretos Grendaitės ir Tomo Vosylius projektą, kuris būtų puikus menininkų profesionalumo, atsakingo požiūrio į parodą pavyzdys. Projektas ruoštas reikliai, ilgai – apgalvoti ir kūriniai, ir eksponavimo klausimai. Autoriai parodai ruošėsi apie metus, atitinkamas buvo ir rezultatas. Paminėčiau ir Vyginto Stankaus parodą – autorius rengėsi labai atsakingai, geranoriškai bendravo su galerijos komanda. Tokios parodos labai gerai nuteikia.

Ką įvardintumėt kaip praeitų metų atradimą? Tai gali būti menininkas, paroda, projektas ar reiškinys, nebūtinai susijęs su Dailininkų sąjunga ir jos galerijomis.

D. Tomkutė-Veleckienė: Atradimai mūsų laukia kiekvieną dieną, ypač jei esi atviras aplinkai, bendravimui ir naujiems įspūdziams. 2013 metais, be tikrai gerų ir įsimintinų parodų galerijoje, didžiausias iššūkis ir džiaugsmas buvo „Arkoje“ kovo mėnesį bendromis LDS ir galerijos pastangomis įvykęs remontas (LDS įnašas – pilnas finansavimas, statybos darbai, vairuotojo paslaugos ir kt. – red.). Visą mėnesį galerijos

Galerijų vadovų darbai, planai ir svajonės

darbuotojai su statybininkais negalėdami jėgų kraustė, skuto, dažė, šveitė ir lakavo visas galerijos patalpas. Pavasarį „Arka“ sutiko šviesi, jauki ir atsinaujinusi. Gerus pokyčius įvertino ir menininkai, ir galerijos lankytojai, atsirado kur kas daugiau pageidaujančių eksponuotis. Ateityje dar laukia ekspozicijos apšvietimo pakeitimo, modernios saugos sistemos įrengimo darbai.

K. Džilavjan: Kadangi pastaruosius kelerius metus praleidau ne Lietuvoje, grįžusią maloniai nustebino naujų, alternatyvių parodinių erdvių atsiradimas arba jau senesnių kultūros centrų „persikrovimas“. Paminėčiau dar šiek tiek anksčiau įsikūrusią Vilniaus galeriją „Malonioji 6“, Kaune ką tik įkurtą „Post galeriją“ ir „Meno formą“, naują pagreitį įgavusią Jonavos „Homo ludens“. Galima vardinti ir daugiau, tačiau įdomus pats reiškinys – šios kone „garažinės“ galerijos persikrsto meno vyksmo taškus, nedemonstruoja jokių kompleksų ar nuobodulio ženklų ir žada daugiau eksperimentinio gaivalo, dėmesio jauniems menininkams.

J. Minčinauskienė: Vėl grįžčiau prie minėtos „Kūno“ parodos, kurios kontekste atradimu įvardinčiau užmirštus, bet laiko skonio įgavusius ir naujomis akimis pamatytus daugelio menininkų kūrybos archyvus. Rengdamos parodas, atlikome nuoseklų ir kruopštų archyvų tyrimą, mėgavomės pirmą kartą matomais senais ir naujais darbais.

R. Šimulynienė: Kaip vieną iš praeitų metų atradimų norėčiau paminėti pirmą kartą galerijoje surengtą vaikiškų knygų iliustracijų parodą. Pirmasis galerijos bandymas neabejotinai pasiteisino. Parodą lankė dailininkai profesionalai, dizaineriai, rašytojai, leidyklų atstovai, studentai, vaikai ir suaugusieji. Nenumatyta gausus pavienių lankytojų bei grupių (mokyklos, darželiai, vaikų namai) srautas privertė parodą pratęsti dar dvi savaites ir lankytojų nesumažėjo. Parodos metu vaikai piešė, skaitė, mokėsi naudotis elektronine knyga.

Ši paroda pagimdė naują projektą, numatytą 2014 m., – iliustracijų parodą „Baltijos iliustratorių pasakas“, į kurią kviesime vaikų knygų iliustracijų kūrėjus iš Latvijos ir Estijos, o ateityje plėtosime projektą kviesdami iliustratorius ir iš kitų valstybių.

A. Žalpis: Padarė įspūdį darbas su jaunaisiais menininkais projekto „Jaunieji. Žalia sąmonė“ metu. Šį projektą ruošėme kartu su kroatais. Buvo paskelbtas konkursas, pateikta koncepcija ir sulaukėme labai daug įdomių idėjų. Paliko įspūdį jaunų žmonių noras dalyvauti ir daug originalių, gavių minčių. Dalyvavo tiek vilniečiai, tiek kauniečiai, vyko diskusijos, susitikimai. Nudžiugino jaunų Lietuvos kūrėjų šiuolaikiškas požiūris, entuziazmas ir didžiulis kūrybinis potencialas. Ateina karta, kuri apie projektus mąsto šiuolaikiškai, yra atvira iššūkiams.

Dar man didelį įspūdį padarė aplankyta Lio no bienalė. Ten pamačiau daug šiuolaikinių tendencijų, taip pat, kaip visada tokiuose renginiuose, tyrinėčiau ne tik atskirus kūrinius ar autorius, kuriuos svajoju kada nors pasikviesti į Kauną, bet ir tai, kaip kuriamos ekspozicijos, kaip organizuojamas renginys, kaip vyksta informacinė sklaida visame mieste.

Kaip apskritai vertinate praeitus metus – kuo jie buvo geresni ar sunkesni nei ankstesni galerijos metai?

D. Tomkutė-Veleckienė: Praeiti metai buvo labai darbingi ne tik surengtų parodų skaičiumi – „Arkos“ galerija inicijavo ir įvykdė svarbų projektą: Užsienio reikalų ministerijos užsakymu paruošė dovanas – grafikos darbus, skirtus aukščiausio rango pareigūnams Lietuvos pirminkavimo ES Tarybai proga. Grafikos darbai,

vaizduojantys Lietuvos miestų architektūros motyvus, buvo padovanoti ir išsklido po visą pasaulį, reprezentuodami Lietuvos dailę ir mūsų menininkų meistriškumą. Galerijos iniciatyva žinomų autorių grafikos darbai bus dovanojami garbingiems svečiams ir Vyriausybės vardu.

K. Džilavjan: Galerijoje dirbu tik nuo praėjusio rudens, todėl 2013 metų patirtis man buvo ir sunkiausia, ir geriausia.

J. Minčinauskienė: Praeitais metais vertinu puikiai. Lyginti su ankstesniais nenorėčiau, nes kiekvienais metais yra labai skirtingi ir dėl to nesulyginami. Apibendrinant galima sakyti, jog 2013-ieji mums buvo itin intensyvi veiklos metai. Kaip niekada vyko daug įvairių renginių, kuriuos stengiantis atlikti laiku ir gerai, teko išpeties padirbėti. Pavyzdžiui, organizuodamos didžiulę „Kūno“ parodą, lygiagrečiai ruošėmės ir dalyvavome meno mugėje „ArtVilnius'13“, Vilniaus grafikos meno centre priėmėme svečius iš Suomijos – rengėme šiuolaikinę suomių grafikos parodą, ruošėmės lietuvių grafikos parodoms Kaliningrade, Hamburge bei Berlyne ir organizavome lietuvių menininkų dalyvavimą rezidencijoje Dresdene. Nepaisant didelio krūvio, kiekvieną, kad ir patį mažiausią, darbą stengiamės atlikti nuoširdžiai, atsakingai ir kruopščiai. Aukštą profesinio reiklumo kartelę kasdienybėje keliamo tiek sau, tiek kitiems. O reiklumas reikalauja daug laiko. Šiuo požiūriu 2013-ieji buvo aktyvūs ir vaisingi. Tikimės, kad šiais metais taip pat pavyks sklandžiai ir sėkmingai įgyvendinti daug naujų sumanymų.

R. Šimulynienė: Metai, manau, buvo sėkmingi, nebuvo jie nei sunkesni, nei lengvesni. Tiesiog kiekvienais metais aiškiau formuojasi galerijos tikslų nuostatos. Suprantame, kad projektai neturi tenkinti vien menininkų poreikių, kas yra taip pat labai svarbu. Turime vykdyti pareigą mokesčių mokėtojams tikslingai naudodami jų pinigus, projektai turi būti taip parengti, kad pasitarnautų kuo įvairiapusiškesnei lankytojų edukacijai, formuotų jų skonį, poreikį menui, ugdytų naują meno vartotojų kartą. Tada bus įgyvendintas dailininko noras būti žinomam, perkamam.

Kokie svarbiausi ar Jums įdomiausi renginiai galerijoje vyks ateinančiais metais?

D. Tomkutė-Veleckienė: 2014 m. planuojame vėl nemažai grupinių, teminių ir apžvalginių parodų: tekstilės, stiklo, keramikos, tapybos ir kitų dailės žanrų. Tikimės įgyvendinti svarbų tarptautinį projektą „Kelias“ su Latvijos ir Estijos menininkais, mat sueina 25 metai nuo Baltijos kelio, ir mums kilo idėja pakviesti savo artimiausių kaimyninių šalių menininkus ir drauge naujai įprasinti šią datą. Tai būtų ne tik bendra paroda, keliaujanti per tris Baltijos valstybes, bet ir bendras darbas, kūryba ir artimas bendravimas. Taip pat ketiname vėl atstovauti Lietuvos dailininkams Maskvoje ir surengti Lietuvos grafikos parodą Gruzijoje, Tbilisyje.

K. Džilavjan: 2014 metų planuose – puokštė solinių parodų, kurias pristato Karina Lukauskaitė, Jolanta Kvašytė, Arvydas Každailis, Gintarė Uogintaitė, Vilmantas Marcinkevičius, Saulius Dastikas, Aistė Gabrielė Černiūtė, Almyra Weigel, Stasys Žirgulis, Antanas Žukauskas, Jūratė Jarulytė, Audrius Janušonis, svečiai Alexas Novitsky ir a. a. Grigorijus Bosenko. Vasario mėnesį Pamėnkalnio galerijoje intriga žada sinestezijos idėja paremtas projektas „FC Jazz“. Surengsime ir daugiau konceptualių parodų, tokių kaip „Meno terminalas. Melancholija LT“, „Stiklo depozito sunaikinimas. Akcija tęsiasi“, jaunųjų menininkų projektas „Sezonas 4“ ir kt.

J. Minčinauskienė: Kasmet meninę parodų programą stengiamės formuoti taip, kad

kiekviena ekspozicija būtų argumentuota ir įdomi. Dėl to kaip išskirtinę galėčiau įvardinti kiekvieną 2014-aisiais Vilniaus grafikos meno centre vyksiančią parodą. Vis dėlto bendrame kontekste išsiskiria jau keletą metų kryptingai plėtojamos Piešinio parodų ciklo parodos (P. R. Vaitiekūno, V. Urbanavičiaus ir L. Šalčiūtės), tarptautiniai mainai: pristatysime jaunos, bet prestižinės grafikos bienalės „Splitgraphic“ laureatų parodą ir šiuolaikinę austrų grafiką. Taip pat numatome bendradarbiauti su įvairiais kuratoriais – rengsime Karo metų plakatų parodą, netrukus pristatysime Petro Repšio retrospektyvą, kuri ką tik buvo rodoma Bolonijos Meno ir istorijos bibliotekoje (*La Biblioteca d'Arte e di Storia di San Giorgio in Poggiale*), ir parodai skirtą katalogą, pirmą kartą Vilniaus grafikos meno centre surengsime išsamią Lietuvių meninės knygrišties parodą, metus užbaigsime dailėtyrininkės Laimos Kreivytės kuruojama „Postidėja“.

R. Šimulynienė: Kaip ir minėjau, tikimės toliau plėtoti projektą „Baltijos iliustratorių pasakas“, vaikiškų knygų bei iliustracijų parodas ketiname surengti Lietuvos regionuose. Toliau rengsime jaunųjų bronzos liedinimo simpoziumą „Gurgutis“, kuris jau turi galimybę virsti tarptautiniu projektu, pristatysime Vilniaus skulptorius Berlyne, tęsime popieriaus liejimo simpoziumą „3D ir kitaip“. Jau pakvietėme į vienos garsiausių Lietuvos keramikų Liucijos Šulgaitės dar nerodytų darbų parodą. Pakviesime į Kauno skulptorių Sigitos Dackevičiūtės ir bendrą Evaldo Pauzų ir Vytauto Umbraso parodas. Tęsime jaunųjų menininkų prisistatymų programą: vasario mėnesį kviečiame aplankyti Pauliaus Šliaupos, o vėliau ir Martyno Gaubo parodą.

A. Žalpis: Laukiu kiekvienos parodos. Praeitų metų pabaigoje buvo džiugu svarstyti ateinančias parodas, nes menininkai pateikė daug kokybiškų, įdomių projektų. Vyraus tapyba, bus daug personalinių parodų, manau, tai yra gerai. Taip pat laukia labai svarbūs tarptautiniai projektai. Vasario pabaigoje važiuojame į meno mugę „Art 14 London“. Tai ne pirmą mugę, kurioje dalyvaujame, tačiau kiekvieną kartą tai svarbus egzaminas galerijai ir menininkams, kurie turės pasirodyti tarptautiniame kontekste. Šių metų tarptautinė mugė žiuri atrinko mūsų projektus visose trijose konkursinėse kategorijose, t. y. dalyvauti mugėje pakviesta galerija, objektu arba didelio formato skulptūros kategorijoje parodysime Tado Vosylius skulptūrinę instaliaciją, performanso kategorijoje pristatysime menininkės Žydrės Janušaitės ir dviejų jos kolegų performansą. Tad šiuo metu turime itin daug organizacinio darbo: mugėje labai griežti reikalavimai ir terminai, taip pat reikia spręsti ir finansinius klausimus – juk kiekviena konkursinė kategorija dar padidina dalyvavimo sąmatą. Tačiau džiaugiuosi už menininkus ir smalsu, kaip mūsų kūrėjai bus įvertinti tarptautiniame kontekste, juk mugėje „Art 14 London“ dalyvauja 180 galerijų iš viso pasaulio.

Svarbus ir Kaune rengiamas performansų festivalis „CREATurE“, kuris nuo praeitų metų sėkmės sparčiai įgauna pagreitį. Perna festivalis buvo labai sėkmingas, sulaukė daug menininkų ir visuomenės dėmesio. Šių metų programa bus taip pat didelė ir gana įspūdinga, be lietuvių menininkų, turėsime ir įdomių svečių iš užsienio.

Į programą „Kaunas mene“ spalio mėnesį atvešime pasaulinio garso kino režisierių Andrzejų Wajdą. Planuojama jo tapybos darbų ir piešinių paroda, taip pat plakatų paroda bei išsami A. Wajdos filmų peržiūra. Atvažiuos ir pats autorius, bus pristatytas albumas.

Pirmą kartą organizuosime „Kauno menininkų dienas“. Tai bus savaitgalio renginys, kurio metu į Rotušės aikštę kviesime visus Kauno menininkus, vyks jų prisistatymai, bendravimas, didelių objektų paroda.

Pasvajokime – jei Jūsų nestabdytų jokios finansinės ar kitos išorinės priežastys, kaip įsivaizduotumėt idealų Jūsų galerijos darbą, kokius rengtumėt projektus, kokių siektumėte rezultatų?

D. Tomkutė-Veleckienė: Nors, atrodo, nemažai dirbame ir daug nudirbame, bet niekada nesijaučiame viską padarę: norisi tobulinti ir pačią galeriją, plėsti savo veiklą, rengti įvairesnių,

novatoriškesnių parodų. Būtų puiku dalyvauti prestižinėse tarptautinėse meno mugėse, pas save priimti daugiau įdomių užsienio menininkų, norisi dalyvauti didesniuose ES projektuose, atnaujinti ir patobulinti interneto svetainę, plėsti leidybinę veiklą, sutvarkyti salių apšvietimą, saugos sistemas, išorės reklamą. Norime būti matomesni, reikalingesni tiek menininkams, tiek parodų lankytojams. Esame didžiausia LDS galerija, mums tenka didelė atsakomybė ir dedame visas pastangas, kad ją pateisintume.

K. Džilavjan: Ideali galerija man – tai vieša susitikimo vieta menininkams, kritikams, visuomenei. Erdvė idėjoms kauptis ir virsti kūnu, meno gravitacijos laukas, tam tikros atmosferos, traukos centro formavimas. Taigi svarbesnis už visus išorinius veiksmus išlieka galerijos atvirumas, kontekstų ir auditorijų plėtimas, noras bendrauti ir dirbti kartu.

J. Minčinauskienė: Dirbdamos galerijoje svajones nuolat bandome perkelti į realybę. Nuolatines ir kryptingas pastangas duoda teigiamų rezultatų. Manau, jog svarbiausia šiame darbe yra pats požiūris į darbą ir tokios savybės kaip atsakingumas, kruopštumas, pareigingumas, nuoširdumas ir kt., kurios ir padeda pasiekti užsibrėžtus tikslus. Kažkada išsakyta dailininko Klaudijaus Petrulio mintis, kad, nepaisant visokių išorinių trukdžių, *tu tiesiog imi ir darai*, tapo mums savotišku credo, kuriuo vadovaujames kiekvieną darbo dieną. Dėl to ir svajonės pildosi, nepaisant aplinkybių. Jei nebūtų įvairių išorinių trikdžių, jos tiesiog pildytųsi greičiau.

R. Šimulynienė: Svajonė būtų kiekvieno projekto įgyvendinimui turėti profesionalų komandą: projektų vadovą, dirbantį su tarptautiniais fondais, menotyrininką, ekspozicijų režisierių bei dizainerį. Taip pat sutvarkytas ekspozicines erdves su ekspozicine įranga, kabinomiu sistemomis ir kt. Per metus rengti ne daugiau kaip šešis projektus, su kuriais galima būtų dirbti nuosekliai ir iš esmės. Svajojant drąsiai, norėtųsi: pirma – tapti nariu ir dalyvauti tarptautinės skulptorių asociacijos „Sculpture network“ projektuose, skirtuose skulptoriams, kuratoriams ir vadybininkams; antra – Pampidou centre surengti R. Milkinto, K. Svirnelio, A. ir N. Erminių objektų parodą ir autorių pristatymus; trečia – rengti tarptautinius bronzos ir popieriaus liedinimo simpoziumus laisva tema su kelių mėnesių rezidencijomis ir stipendijomis menininkams iš Lietuvos ir užsienio; ketvirta – pradėti dalyvauti tarptautinėse meno mugėse.

Viena iš svajonių jau pradeda pildytis – beveik baigtas ekspozicinių erdvių apšvietimo įrengimas. Atsiradus gražiam dialogui su LDS, planuojame renovuoti galerijos fasadą ir erdves. Taip pat galerijoje jau dirba nebe du, o trys darbuotojai.

A. Žalpis: Stengčiausi, kad parodinių projektų atrankos konkursai būtų dar griežtesni, ir geriausiems menininkų pateiktiems projektams skirčiau daug lėšų. Juk dabar projektus dėl lėšų trūkumo įgyvendiname tik dalinai, dėl to menininko vizija ir sumanymas atsiskleidžia taip pat ne visiškai. Taigi pirmiausia skirčiau lėšų tam, kad galutinis rezultatas būtų toks, kokį sumanė menininkas, be jokių apribojimų ir karpymų. Taip pat didinčiau galerijos komandos narių skaičių, kas leistų ne tik kruopščiau ruošti parodoms, bet ir rimčiau užsiimti rinkodara, sklaida. Tai turėtų itakos tiek projektų kokybei, tiek kūrinių pardavimui. Taip pat lėšų skirčiau menininkų honorarams ir būtinai – dalyvavimui parodose, mugėse užsienyje. Turime labai daug gerų menininkų, kurių kūrybą privalu kuo plačiau pristatyti tarptautiniuose projektuose užsienyje.

Parengė Aistė Paulina Virbickaitė

Kaip pasakyti svarbiausia?

Praėjusiais metais Lietuvos dailininkų sąjungos Klaipėdos skyrius paminėjo keturiasdešimties metų veiklos jubiliejų. Ta proga surengta retrospektyvinė paroda „40 kūrybos metų“. Jos premjera vasarą įvyko Klaipėdos kultūrų komunikacijų centro (KKKC) Parodų rūmuose. O pačioje metų pabaigoje ji atkeliavo į Vilnių – LDS galeriją „Arka“. Tiesa, kiek pakitusios, mažesnės sudėties, nes „Arkoje“ nebuvo galimybės sutalpinti visus parodos dalyvių kūrinius. Tačiau siekis kuo plačiau pristatyti Klaipėdos ir viso pajūrio regiono dailę išliko ir čia – parodoje matėme įvairių kartų kūrėjų darbus, atstovaujančius skirtingoms meninėms pažiūroms, išraiškos formoms.

Parodos rengėjai džiugiai skelbia, kad 1973 m. įkurtas LDS pajūrio padalinys, pradžioje jungęs vos 11 profesionalių dailininkų, šiandien vienija net 123 kūrėjus. Ne vienas jį reprezentuojantis menininkas yra žinomas toli už Klaipėdos ribų – tai ir skulptoriai Arūnas Sakalauskas, Remigijus Midvikis, Algirdas Bosas, ir tapytojai Algimantas Jusionis (1954–2003), Algirdas Taurinskas, Virginijus Viningas, grafikas Algis Kliševičius (1950–2008), mažosios plastikos kūrėjas Petras Gintalas. Apie skyriaus istoriją ir dabarties aktualijas išsamiai pasakojo parodą pristatantis vyresniosios kartos dailėtyrininko Petro Šmito tekstas.

Neabejotina, kad LDS Klaipėdos skyrius – svarbi viso regiono menininkus suburianti institucija. Čia susitelkę ir mažesniuose Žemaitijos miestuose gyvenantys ir kuriantys dailininkai. Juk ir taip aišku, kad nuo Vilniaus ir Kauno nutolusiose mėsų šalies vietovėse meninis gyvenimas ir jo įvykiai dažnai lieka vietos kultūros lauke, jų atgarsiai neišplinta plačiau. Pastebiu ir tai, kad Klaipėdos meninį gyvenimą retai tenušviečia dailės kritikai – susidaro įspūdis, kad, išskyrus Prano Domšaičio muziejuje dirbančią Kristiną Civinskię, profesionalių tekstų apie parodas Klaipėdoje beveik niekas nerašo... Kas kita – konceptualūs Igno Kazakevičiaus projektai, kuriuose visada aiški struktūra, o tekstai, net ir nenuvykus į parodą, „užkabina“, intriguoja, sužadina smalsumą ir leidžia susidaryti apibendrintą įspūdį apie parodos pobūdį, adresatą. Galbūt profesionali dailės kritika ir kuratorystė bent iš dalies lemia ir parodų pobūdį? Taigi norisi pasidalyti įspūdiu apie šią parodą dėl kelių priežasčių – pasidžiaugti gerais, stipriais klaipėdiečių darbais, kartu paskatinti diskusiją apie panašių parodų struktūrą, poveikį žiūrovui ir kaip jose parodyti svarbiausias, aktualiausias tendencijas ar įdomius, vertingus istorijos fragmentus.

Didelių apžvalgiųjų parodų rengimas – iš esmės nelengvas uždavinys. Užjausdama jų rengėjus, kurie siekia sutalpinti kuo daugiau kūrinių, suderinti juos tarpusavyje, nenukriaužiant nė vieno autoriaus, siūlau įsijausti ir į panašios parodos žiūrovo vaidmenį. Dažniausiai tokiu atveju tiesiog sutrinki nuo gausybės įvairiakalbių kūrinių, spalvų, formų, dydžių. Atrodo, kad iš margumyno bus neįmanoma „išgriebti“ vertingesnių darbų... Žinoma, jubiliejinėje LDS Klaipėdos skyriaus parodoje nugalėjusi

pirmą neįžengiamą, neaprepiamą gausos įspūdį, nesigailėjau, nes čia aptikau gerų autorių, įdomių darbų. Tačiau apie viską nuo pradžių.

Parodos pradžia – ryškiaspalvė, ekspresyvi Algimanto Jusionio tapyba. Šio vieno garsiausių uostamiesčio dailininkų tapyba – ne tik įdomus, unikalus asmeninės kūrybos atvejis, ji savitai atstovauja ir platesnėms lietuvių tapybos tendencijoms – dar chruščiovinio kultūros atšilimo laikotarpiu įsitvirtinusiai, fovizmo, ekspresionizmo stilistika pagrįstai tapybinei manierai, kurią kadaise plėtojo Jonas Čeponis, iš dalies – ir A. Jusionio tėvas Stasys Jusionis, Jonas Švažas ir kiti. Graži, prasminga introdukcija, žadanti, kad paroda papasakos daug įdomių dalykų apie Klaipėdą ir jos dailę. Tačiau patraukus giliau į ekspozicijos tankumynus, istorinė pasakojimo gija nutrūko. Keliaudama nuo kūrinių prie kūrinių, nuo vieno netrukus nusigrėždavau, o kiti kviesdavo stabtelėti ilgėliau... Daugiau laiko praleidau ties jau minėto Algimanto Jusionio, taip pat Isroildžono Baroti, Dainiaus Drulio, Danutės Žalnierūtės, Algio Kliševičiaus, Petro Gintalo, Tomo Vaičiūčio, Rolando Marčiaus, Lino Julijono Jankaus, Simo Žaltausko, Romualdo Inčirausko, Anatolijaus Klemencovo, Algirdo Taurinsko, Sofijos Kanaverskytės, Zitės Inčirauskienės, Ryčio Martinionio, Rodiono Petrovo, Angelinos Banytės, Rūtos Jusionytės, Virginijaus Viningo, Liudviko Natalevičiaus, Renatės Lūšis kūrinių. Daugelis šių dailininkų – žinomi, garsūs. Dauguma – vyresnės ar vidurinėsios kartos atstovai. Jaunų kūrėjų Lietuvos dailininkų sąjungoje, taip pat ir Klaipėdos skyriuje, vis dar nėra daug. Tarp pristatytų parodoje jaunųjų savitai atrodė Rodiono Petrovo tapyba, primenantį pasitelkus skaitmenines technologijas išgautą vaizdą – portretus, perskrostus lazerio šviesos blyksnių. Beje, R. Petrovas jau nusipelnė pripažinimo didelėje tarptautinėje parodoje – Klaipėdos kultūrų komunikacijų centre eksponuotoje bienalėje „JCE. Jaunieji Europos kūrėjai 2011/2013“ jo darbus geriausiai išrinko internetinio portalo *lrytas.lt* lankytojai. Taip pat – garsiosios Jusionių dinastijos atstovės Rūtos Jusionytės vaizdiniai. Ši menininkė, VDA įgijusi skulptorės specialybę, gyvena ir kuria Paryžiuje. Ši kartą ji pristatė aliejinę tapybą. Jos kolorito sankloda, pabrėžiama gesto laisvė šiek tiek primena naująjį Audronės Petrašiūnaitės tapybą, tačiau personažai, animalistiniai ir kartu turintys antropomorfiškų bruožų, gyvena keistame siurrealiame pasaulyje, kuris prikausto dėmesį šiltos šviesos pliūpsniais ar tamsiuose paveikslu plotuose plonyčių kontūru brėžiamomis linijomis. Sprogstamos energijos turi ir Simo Žaltausko tapyba – manau, kad šis Klaipėdoje gyvenantis ir kuriantis jaunas menininkas su laiku gali tapti stipriu vietos gestiškojo tapybos flango atstovu. Juolab kad jis mėgsta konceptualius žaidimus, tapybos „tešinius“ ir nėra linkęs, kaip vyresni tapytojai, „uždaryti“ paveikslu vien jo „fiziniam“ pavidale.

Tarp Klaipėdos dailės klasikų įdomiausia buvo išvysti sidiškius, virpančius „šiaurietiško impresionisto“ (pasak Algio

Parodos atidarymas LDS galerijoje „Arka“.

Uždavinio) Lino Julijono Jankaus peizažo potėpius. Taip pat šrifto meistro Algio Kliševičiaus grafiką, kurioje tekstas konkuruoja su vaizdiniu arba įgauna įtaigaus savarankiško kūrinių dėmesį statusą. Nors nesu didelė Virginijaus Viningo tapybos gerbėja – regiu joje šio tokio mechiškumo, potėpio dekoratyvumo, tačiau pripažįstu, kad jo muzikinės ekspresijos atrodo efektingai. Anatolijaus Klemencovo kūryba taip pat žinoma gerokai toliau už Klaipėdos ribų, yra pelniusi ir tarptautinių apdovanojimų. Ji kiek kitokia nei kitų minėtų dailininkų, pasižyminti konceptualiais, tarpdisciplininiais eksperimentais. Jo darbas „Salomėjos šmaikštavimas“ atstovauja parodoje menkai reprezentuojamam objektui, mišrių medijų sričiai. Šio menininko kūrybingumą, visapusiškumą liudija ir tai, jog jis jau keliolika metų formuoja garsiosios tradicinės Jūros šventės veidą – yra jos dailininkas. Grafika, dizainas, scenografija, tapyba – ne tik atskiros A. Klemencovo kūrybos sritys. Neretai savo patirtis jis savitai suvienija viename kūrinyje ar projekte.

Nors žvelgiant į gausią ir margą ekspoziciją daryti argumentuotus apibendrinimus nelengva, kai kuriuos jos aspektus vis dėlto įmanoma verbalizuoti. Taigi parodoje dominavo tradicinei meninei raiškai atstovaujantys kūriniai. Jų autoriai – daugiausia vyresnės ir vidurinėsios kartos dailininkai. Dekoratyvių, sentimentalių kūrinių „dozė“ (tikiu, kad jų išvengti būtų sunku – juk norėta parodyti visų LDS Klaipėdos skyriaus narių kūrybą), matyt, bent iš dalies atspindi uostamiesčio publikos poreikius. Ar galima tokią parodą padaryti įdomesnę, patrauklesnę, pagaliau – naudingesnę? Panašių apžvalgiųjų, retrospektyviųjų parodų rengėjams siūlyčiau keletą nesudėtingų „receptų“ – paieškoti stilistinio, o gal žanrinio, motyvų arba technikų bendrumo, vienijančio atskirus parodos segmentus, kurie padėtų žiūrovui orientuotis kūrinių ir autorių margumyne. Atskiro dėmesio būtų galėjusi sulaukti jūros, uostamiesčio peizažo tema. Pagaliau – kartą, meninės išraiškos kaita ar perimamumas, jei įmanoma ją išryškinti, taip pat įdomus aspektas. Tarkime, vien jau Algirdo Taurinsko figūra, besisiejanti su jo bendražygių Kosto Dereškevičiaus, Algimanto Kuro, Arvydo Šaltenio kartos ieškojimais, būtų labai paranki istorinei Klaipėdos dailės raidai atskleisti. Gal tuomet paaiškėtų, kad šiaurietiškas impresionizmas ar lietuviškas fovizmas savaip išsiskyrė būtent čia, Klaipėdoje, o jaunųjų kūryba, nors ir ne itin gausi, sako mums kažką tikrai naujo?

Informacija

Laukiama idėjų Lietuvos valstybės atkūrimo

100-mečiui paminėti

2018 m. vasario 16 d. Lietuvos valstybė minės reikšmingą ir išskirtinį Lietuvos istorijos įvykį – šimtąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines. Valstybės kultūros institucijos, kūrybinės sąjungos, visuomeninės organizacijos kviečiamos iki 2014 m. balandžio 1 d. teikti siūlymus (projektus), skirtus šiai garbingai Lietuvos valstybingumo sukakčiai įprasminimui, kurie būtų aktualūs daugeliui Lietuvos žmonių ir rastų palaikymą jų širdyse.

Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė 2018 metus Lietuvos valstybės šimtmečio metais. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2013 m. rugėjo 13 d. potvarkiu Nr. 276 buvo sudaryta darbo grupė Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programai parengti iki 2014 m. spalio 1 d.

Siūlymų, idėjų ir sumanymų Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti paraiškų formą galima rasti Lietuvos Respublikos Vyriausybės interneto svetainėje adresu www.lrv.lt.

LDS Kauno skyrius kviečia dalyvauti

Lietuvos akvarelės parodoje

Lietuvos akvarelės paroda „Avanscena“ – tai Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyriaus Akvarelininkų sekcijos iniciatyva atgaivinti ir vėl rengti respublikinės visos Lietuvos profesionalių akvarelininkų paroda, kurioje būtų pristatomi naujausi kūriniai, dalijamasi patirtimi ir kuriami ambicingi ateities planai.

2014-ųjų respublikinės Lietuvos akvarelės parodos tema – AVANSCENA (avanscena [pranc. *avant-scène*]) – scenos dalis, esanti prieš uždangą; priešscenis).

Projekto laikas – 2014 m. balandžio mėn.

Projekto vieta – „Girstučio“ kultūros ir sporto centras, Kaunas.

Organizatorius – Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyrius, Akvarelininkų sekcija.

Sąlygos projekto kandidatams:

1. Paraiškų priimamos iki 2014 m. kovo 5 d.

Paraišką sudaro:

užpildyta anketa (forma pridedama), trumpas gyvenimo ir kūrybinės veiklos aprašymas (CV),

kokybiška portretinė fotografija, skaitmeninės atrankai siūlomų kūrinių nuotraukos (ne mažiau kaip 300 dpi, CMYK, jpg arba tif failo dydis iki 5 MB. Atrinktų darbų nuotraukos bus naudojamos parodos buklete).

2. Atrankai galima siūlyti iki 5 kūrinių. Pageidautina, kad viena kūrinių kraštinė būtų ne trumpesnė kaip 50 cm, taip pat kad kūriniai būtų nauji (sukurti ne seniau nei 2010 m.).

3. Paraišką siūsti el. paštu akvarele2014@gmail.com

Kitos sąlygos:

Paraišką vertins tarptautinė komisija.

Visi kandidatai bus informuoti apie atrankos rezultatus iki kovo 15 d. el. paštu.

Atrinkti kūriniai turės būti pristatyti į „Girstučio“ kultūros ir sporto centrą (Kovo 11-osios g. 26, Kaunas) arba LDS Kauno skyrių (Rotušės a. 26, Kaunas) iki kovo 25 d.

Kūriniai turi būti tinkamai paruošti eksponuoti.

Parodos dalyvio mokesčiai atrinktiems autoriams – 20 Lt (nepriklausomai nuo kūrinių skaičiaus). Lėšos bus naudojamos parodos reprezentacinėms išlaidoms.

Planuojama sukomplektuoti geriausių parodos darbų kolekciją ir ją eksponuoti Lietuvos teatruose.

Projekto vykdytojų adresas ir kontaktai:

LDS Kauno skyrius, Rotušės a. 26, LT-44279 Kaunas
Referentė Dalia Draugelienė, tel. +370 37 205622
Eugenijus Nalevaika, mob. tel. +370 698 01667
El. paštas akvarele2014@gmail.com

10-oji tarptautinė šiuolaikinės grafikos bienalė Lježe 2015 m.

Tarptautinė šiuolaikinės grafikos bienalė vyks Lježo (Belgija) dailės muziejuje 2015 m. kovo–gegužės mėn. Bienalėje kviečiami dalyvauti visi menininkai, dirbantys tradicinės ir eksperimentinės grafikos srityje.

Darbų atranką vykdys profesionalūs grafikos meno specialistai. Atrankos rezultatai bus paskelbti 2014 m. gegužės mėn.

Dalyvio paraiška turi būti išsiųsta paprastu paštu iki 2014 m. kovo 31 d. (tos dienos pašto žymeklio data galioja). Į voką negalima dėti jokių originalių kūrinių, išskyrus paraiškų formą, savo CV ar darbų katalogą. Darbai turi būti sukurti per pastaruosius penkerius metus.

Visą reikalingą informaciją, adresą ir paraiškų formą galima rasti adresu www.beauxartsliege.be/IMG/pdf/reglement-en-2015.pdf.

9-oji tarptautinė piešinio bienalė Pilzene 2014 m.

Tarptautinė piešinio bienalė vyks Pilzeno (Čekija) miesto dailės galerijoje ir Jiří Trnko dailės galerijoje 2014 m. spalio 8–lapkričio 16 d.

Bienalė skirta monochrominiams piešiniams. Kviečiami dalyvauti menininkai profesionalai. Standartinis piešinių dydis – 100x70cm. Numatyta 10 apdovanojimų. Bus išleistas parodos katalogas ir visų atrinktų darbų autoriai 1 katalogo egzempliorių gaus nemokamai. Bus organizuojamos kilnojamosios parodos, sudarytos iš apdovanojimus pelniusių kūrinių.

Paraiškų pateikimo data – 2014 m. gegužės 31 d.

Kūrinių atranką vykdys profesionali tarptautinė atrankos komisija.

Dalyvavimo sąlygos: piešiniai turi būti monochrominiai; ilgiausia kūrinių kraštinė – 100 cm; darbai turi būti sukurti po 2010 m.; bus priimti ne daugiau kaip 5 darbai.

Dalyvio mokesčiai – 50 eurų. Kartu su piešiniais turi būti prisegta užpildyta paraiškų forma ir dalyvio mokesčio apmokėjimo čekis. Visa tai siūsti paprastu paštu iki 2014 m. gegužės 31 d. (tos dienos pašto žymeklio data galioja).

Už siuntimą moka pats siuntėjas. Kūriniai priimami nereminti ir be pasportų. Piešiniai bus grąžinti tose pačiose pakuotėse, kaip ir buvo atsiųsti. Kūrinių grąžinimą apmoka organizatoriai.

Visą reikalingą informaciją, adresą ir paraiškų formą galima rasti adresu www.bienale-plzen.cz/en/biennial-2014/application-form/

5-oji tarptautinė mažosios grafikos bienalė

Otavoje 2014 m.

Tarptautinė mažosios grafikos bienalė vyks Otavoje (Kanada) 2014 m. balandžio 24–birželio 1 d. Kviečiami dalyvauti menininkai profesionalai. Atspaudai turi būti atlikti grafikos technika. Numatyti apdovanojimai keliose kategorijose. Kūrinių konkursą skelbia Otavos meno mokykla.

Dalyvio paraiška turi būti išsiųsta paprastu paštu iki 2014 m. kovo 21 d.

(tos dienos pašto žymeklio data galioja). Darbai turi būti sukurti ne anksčiau nei 2012 m. Atrankai galima pateikti daugiausia 4 atspaudus. Ilgiausia atspaudu kraštinė – ne didesnė kaip 10 cm, atspaudu matricos ilgiausia kraštinė – 20 cm. Visi atrankai pateikti atspaudai turi būti pasportuoti ant balto matinio kartono, kurio ilgiausia kraštinė – 25 cm. **Dalyvio mokesčiai:** už pirmą darbą – 25 Kanados doleriai, už kiekvieną papildomą darbą – 10 Kanados dolerių. Atrankai siūsti: užpildytą paraiškų formą, kūrinius, dalyvio mokesčio čekį, menininko CV (daugiausia – 1 psl.) ir trumpą kūrinių aprašymą (iki 75 žodžių).

Visą reikalingą informaciją, adresą ir paraiškų formą galima rasti adresu <http://artottawa.ca/miniprint-submissions/>

Rezidencija Lince (Austrija)

Nemokama Lince menininkų rezidencija kviečia dalyvauti dailininkus profesionalus. Menininkas turi būti baigęs meno studijas, būti aktyviai kuriantis. Paraišką gali teikti visų vizualinių menų atstovai.

Rezidencija trunka nuo 1 iki 3 mėnesių. Erdvė suteikiama nemokamai. Rezidentas gauna iki 1000 eurų per mėnesį.

Dalyvio paraišką siūsti el. paštu. Būtina pateikti: menininko CV, motyvacinį laišką (iki 3 psl.), idėjas/pasiūlymą aprašą, iki 10 nuotraukų arba kitos vizualinės medžiagos apie dabartinę kūrybinę veiklą. Pageidautina pridėti savo darbų katalogą arba CD. Jei menininkas įvardytų meno organizaciją bendradarbiaujamui, tai būtų privalumas.

Visą reikalingą informaciją galima rasti adresu www.resartis.org/en/residencies/?id_content=5166

Jubiliejai

2014 m. vasaris

02 02	<i>Laisvydei Šalčiūtei</i>	50
02 04	<i>Vidui Drėgvai</i>	60
02 08	<i>Algimantui Reimeriui</i>	70
02 09	<i>Eugenijui Jankauskui</i>	60
02 11	<i>Viktorijai Šimkuvieni</i>	60
02 17	<i>Sauliui Čižikui</i>	50
02 18	<i>Laimai Kėrienei</i>	50
02 25	<i>Vidmantui Gylikui</i>	60
02 27	<i>Almyrai Weigel (Bartkevičiūtei)</i>	50
02 28	<i>Stanislavai Černevičienei</i>	75

Parodos LDS galerijose

Vilnius

Arkos dailės galerija. Aušros Vartų g. 7

Iki vasario 11 d.
Paroda „Baltas lapas. Devyniasdešimtųjų vaikai“
Vasario 18–kovo 11 d.
Algimanto Patamsio keramikos paroda „Paprasta – sudėtinga“
Algimanto Kezuo (JAV) fotografijos paroda Christiano Narkiewich-Laine'o (JAV) fotografijos ir objektų paroda
Ioannis Karalias (Graikija) tapybos paroda

Vilniaus grafikos meno centras „Kairė–dešinė“.

Latako g. 3
Vasario 12–kovo 1 d.
Lino Blažiūno kūrybos paroda

Dailininkų sąjungos galerija. Vokiečių g. 2

Vasario 26–kovo 17 d.
Paroda „XXI a. batikos menas. Maskvos batikos mokykla“

Pamėnkalnio galerija. Pamėnkalnio g. 1/13

Vasario 7–kovo 7 d.
Paroda „FC JAZZ“

Šv. Jono gatvės galerija. Šv. Jono g. 11

Iki vasario 8 d.
Liucijos Šulgaitės personalinė paroda „Širdies stebuklinga versmė“
Vasario 18–kovo 8 d.
Jaunųjų pristatymai. Pauliaus Šliaupos paroda

LDS parodų salė. Vokiečių g. 4/2

Iki vasario 17 d.
Filomenos Linčiūtės-Vaitiekūnienės tapybos paroda „Medžiai ir bokštai. Vilniaus senamiestis“
Vasario 20–kovo 17 d.
LDS auksinių ženkliukų laureatų paroda

Klaipėda

Klaipėdos galerija. Daržų g. 10 / Bažnyčių g. 4

Vasario 6–kovo 6 d.
Tarptautinio ketaus liejimo simpoziumo (Gdanskas, Lenkija) paroda. Dalyvauja VDA Telsių fakulteto dėstytojai ir studentai.

Herkaus galerija (Klaipėdos galerijos filialas).

H. Manto g. 22
Iki vasario 27 d.
Liudviko Natalevičiaus personalinė tapybos paroda

Panevėžys

Galerija XX. Laisvės a. 7

Iki vasario 26 d.
Arūno Uoginto tapybos paroda
Vasario 28–kovo 19 d.
Dianos Rudokienės paroda „Auksinis vanduo“

In memoriam

Alfredas Širmulis

1938 02 22–2013 12 03

Humanitarinių mokslų daktaras, Vilniaus dailės akademijos profesorius, Lietuvos dailininkų sąjungos narys Alfredas Širmulis gimė Kėdainių rajone, Žilvičių kaime. Valstybiname dailės institute (dabar Vilniaus dailės akademija) 1974 m. įgijo menotyrininko specialybę. Ten pat 1977–2009 m. dėstė visuotinę meno istoriją, senovės meno istoriją ir lietuvių liaudies meno istoriją, ėjo dekanato pareigas. Ilgą laiką vadovavo VDA studentų meno draugijai. A. Širmulis yra paskelbęs daugiau kaip 20 mokslinių straipsnių, monografiją *Lietuvos kūrybos tradicijų keliu: Lietuvių liaudies XIX a. akmeniniai memorialiniai paminklai* (1981), išleido vadovėlį aukštosios mokykloms *Lietuvių liaudies memorialiniai paminklai*. Menotyrininkas didelį dėmesį skyrė lietuvių liaudies kūrybos analizei, tautinio identiteto tvirtinimui.

Tris dešimtmečius Dailės akademijoje dėstęs profesorius studentų su meile prisimenamas kaip griežtas, bet teisingas dėstytojas, o kolegų – kaip šiltas, visada elegantiškas, subtilaus humoro jausmo žmogus. Mokslininko šviesus atminimas išliks jo kolegų, studentų atmintyje, o jo darbai – neatsiejama Lietuvos dailės istorijos dalimi.

Julius Masalskas

1930 04 16–2013 12 13

Žinomas architektas Julius Masalskas gimė 1930 m. Ukmergės rajone. 1957 m. baigė Valstybinį dailės institutą (dabar Vilniaus dailės akademija), architektūros specialybę. J. Masalskas ypač produktyviai, kūrybiškai ir novatoriškai dirbo interjero ir dailės parodų apipavidalinimo srityje. Vienas iš pirmųjų jo darbų buvo Pirčiupių muziejaus apipavidalinimas. Didelį pasisekimą turėjo įdomios, savitos ir kruopščiai parengtos ekspozicijos Lietuvos SSR istorijos ir etnografijos muziejui.

Daug širdies ir laiko J. Masalskas įdėjo ruošdamas ekspozicijas Trakų istorijos muziejui, Palangos gintaro muziejui, Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialiniam muziejui. Dirbdamas kaip parodų architektas apipavidalino Lietuvos ir užsienio taikomosios dekoratyvinės dailės, knygų ir plakato parodas. Kartu su skulptoriais Juozu Baliuka ir Adele Burštein sukūrė paminklinį akmenį, skirtą 1944 metų žydų genocidui atminti (1999). Šio talentingo kūrėjo darbo ženklai – reikšminga mūsų kultūros dalis.

Elena Venckevičienė (Tulevičiūtė)

1924 08 31–2013 12 24

Elena Venckevičienė (Tulevičiūtė) gimė 1924 m. Stakliškėse, Prienų rajone. 1950 m. baigė Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą, keramikos specialybę. 1950–1956 m. dėstė tame pačiame institute, 1951–1957 m. – ir Kauno Stasio Žuko taikomosios dailės technikume (dabar Kauno aukštesnioji meno mokykla). Vėliau persikėlė gyventi į Vilnių, kur 1959–1989 m. dėstė Vaikų dailės mokykloje (dabar Vilniaus Justino Vienožinskio dailės mokykla).

Šalia pedagoginės veiklos menininkė aktyviai ir produktyviai kūrė, eksperimentavo. Nuo 1950 m. dalyvavo parodose. Lietuvos dailės muziejaus rinkiniuose saugoma gausi E. Venckevičienės keramikos kūrinių kolekcija. Dailininkė pasižymėjo novatoriškais ieškojimais naujų technologijų srityje – kad dirbiniui suteiktų įdomių ir įspūdingų faktūros ir kolorito efektų, naudojo pjuvenas, šiaudus, drožles, oksidų grūdėlius. E. Venckevičienės kūriniai pasižymi geriausiais lietuvių keramikos mokyklos bruožais: konstruktyvumu, formų skulptūriškumu, formos, dekoru ir spalvų darnumu, faktūrų turtingumu, savitu lietuvių liaudies keramikos tradicijų interpretavimu.

Elena Venckevičienė – viena iškiliausių XX a. Lietuvos keramikos kūrėjų. Kolegos ją prisimins su šiluma ir pagarba, kaip energingą, kūrybišką asmenybę. Gausus jos mokinių būrys ilgai minės mokytojos vardą.

Rūta Zaturskienė (Gudaitytė)

1945 03 02–2014 01 02

Rūta Zaturskienė (Gudaitytė) gimė 1945 m. Kovo 2 d. Vilniuje, tapytojo Antano Gudaičio šeimoje. 1969 m. baigė Estijos dailės institutą, 1969–1974 m. dirbo Vilniaus „Dailės“ kombinato Odos cecho meno vadove. Nuo 1970 m. dalyvavo parodose Lietuvoje ir užsienyje.

Menininkė vaisingai, kūrybiškai ir novatoriškai dirbo dailiosios odos srityje. R. Zaturskienė projektavo masinės gamybos odos dirbinių etalonus (albumus, aplankus, dėklus ir kt.), kūrė vienetinius odos dirbinius (dekoratyvinius pano, knygų įrišimus). Kurdamą dekoratyvinius dirbinius, stengėsi išryškinti medžiagines odos savybes: kūrinius dekoravo sąlygišku, plokštuminiu ornamentu, kurį išgaudavo spausdama klišėmis, degindama, dažydamą, raizydamą.

Dailininkė odai dekoruoti pirmoji pradėjo naudoti batikos techniką, derino ją su reljefinėmis formomis. Jos kūriniams būdingos aptakios, ritmiškai modeliuotos, dažnai iškilio reljefo formos, tapybiškas koloritas. Daug širdies ir laiko R. Zaturskienė įdėjo kurdamą 10 dekoratyvinių plokščių vaistinei Vilniuje, Gedimino prospekte 27 (1976 m.). Didelio pasisekimo tarptautiniuose meninės knygrišties simpoziumuose sulaukė jos įdomios, savitos ir kruopščiai išrastos knygos. Visą gyvenimą menininkė liko ištikima savitai stiliui.

Naglis Karvelis

1961 10 12–2014 01 19

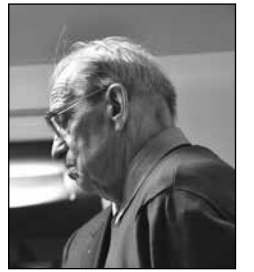
Tapytojas, kino dailininkas Naglis Karvelis gimė 1961 m. spalio 12 d. Marijampolėje, žymaus lietuvių aktoriaus Rimgaudo Antano Karvelio šeimoje. 1988 m. baigė Vilniaus dailės akademiją, vaizduojamosios dailės ir braižybos specialybę. Menininkas buvo labiau žinomas kaip kino dailininkas. Nuo 1991 m. jis su Lietuvos, Ukrainos, JAV, Maskvos kino grupėmis sukūrė dekoracijas vienuolikai vaidybinių filmų.

Naglis Karvelis taip pat kūrė reklaminius klipus, scenografiją televizijos laidoms, koncertams ir renginiams. 2012 m. tapo Lietuvos dailininkų sąjungos nariu. Pastaraisiais gyvenimo metais menininkas atsidėjo tapybai, ėmė rengti personalines parodas. N. Karvelis dirbo akvarelės, guašo, mišria technika. Jis išplėtojo savitą akvarelės techniką, leidžiančią išlaikyti kerintį kūrinių skaidrumą, vaiskumą. Dailininkas įdomiai komponavo, savitai jautė erdvę, peizažą – jo darbuose juntama didžiulė kino dailininko patirtis, neretai akvarelės atrodo it

sustabdytas kino kadras. Ypač patrauklios jo figūrinės kompozicijos, kur tarp personažų atsiranda paslaptingi, kiekvieno žiūrovo savaip interpretuojami tarpusavio ryšiai. Menininko darbai ir atminimas ilgai bus reikšmingi visai Lietuvos kultūrai.

Kazys Morkūnas

1925 03 04–2014 01 22

Profesorius Kazys Morkūnas – vienas ryškiausių lietuviškojo vitražo kūrėjų. Gimė 1925 m. kovo 4 d. Žiezmaruose. 1946–1951 m. studijavo Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institute, mokėsi pas Stasį Ušinską. Kūrybinę veiklą pradėjo pokario metais, kai vyravo cenzūra, buvo varžomos ideologinės idėjos.

K. Morkūnas – lietuviškojo vitražo novatorius. Menininkas vienas pirmųjų Lietuvoje sukūrė eksperimentinį vitražą iš kelių suldytų plono stiklo sluoksnių. K. Morkūnas pats atrado, išstobulino ir naudojo luitinį stiklą, sujungtą betonu, derino įvairias stiklo faktūras. Sukūrė vitražų pasaulinių parodų paviljonams Monrealyje (Kanada, 1967) ir Osakoje (Japonija, 1970). Bandydamas stiklo išraiškos galimybes dailininkas įgyvendino vitražus iš spalvoto veidrodinio stiklo, naudojo kūgio formos stiklą. Kūrė storo luitinio stiklo ir plono stiklo vitražo technika. Sukūrė vieną didžiausių vitražų Lietuvoje „Šventė“ (180 m², Lietuvos Respublikos Seimo rūmai, 1981). Nepriklausomybės metais kūrė vitražus istorinėmis bei religinėmis temomis.

Daugiau nei penketą dešimtmečių K. Morkūnas dėstė Vilniaus dailės akademijoje. Profesorius džiaugėsi jaunosios kartos kūryba, tais, kuriems sugebėjo išugdyti savitą ir atsakingą požiūrį į meną. Kolegos Kazį Morkūną prisimins su šiluma ir pagarba, kaip plačios erudicijos, energingą, darbščią asmenybę. Gausus jo studentų būrys ilgai minės Profesoriaus vardą.

Aldona Viktorija Purienė

1943 10 08–2014 01 23

Aldona Viktorija Purienė gimė 1943 metais Kaune, tarnautojų šeimoje. 1945 m. su šeima persikėlė į Vilnių. 1961 m. įstojo į Valstybinio dailės instituto Tekstilės fakulteto rūbų modeliavimo skyrių, kur įgijo dailininkės-rūbų modeliotojos specialybę. 1967–1975 m. dirbo Vilniaus modelių namuose rūbų modeliotoja, o nuo 1975 m. – meno gaminių įmonėje „Menas“ vyriausiąja dailininke.

A. V. Purienės darbai pasižymėjo savita menine mąstysena, spalvine kultūra ir geru drabužio tektonikos pajautimu. 1967 m. tarptautiniame madų festivalyje Maskvoje buvo pristatyta jos kurta sportinių rūbų kolekcija, didelį pasisekimą turėjo vyriškai drabužiai, demonstruoti TSRS prekybos ir pramonės parodoje Kopenhagoje.

Menininkė studijavo lietuvių liaudies kostiumo tradicijas, jas puoselėjo ir kūrybiškai interpretavo kurdamą tautinius drabužius liaudies šokių ir dainų ansambliams. A. V. Purienės sukurti vaikiški, vyriški ir moteriški rūbai visuomet išlaikė savitą stilių bei aukštą meninį lygį.

Leidžia Lietuvos dailininkų sąjunga
Išleidžiamas viena kartą per mėnesį
Redaktorė Aistė Paulina Virbickaitė
Tel. 8 674 89 700
El. paštas: dailerastis@gmail.com